

[Anders Andersen.]

der er nok lidt for lidt at have det positive i. Enten man nu gør det op på den ene eller på den anden måde, så må jeg gøre opmærksom på, at på baggrund af det, der er sket her i foråret både på arbejdsmarkedsområdet og på det pengepolitiske område, så er der bare på disse områder, affødt af disse vilkår, sket en forøgelse af landbrugets omkostninger på ca. $\frac{1}{2}$ milliard kr. Over for dette står forøgelsen i landbrugsstøtten på 112 mill. kr.

Se, det kunne landbruget såvel som andre erhverv nok acceptere, hvis det var et erhverv, der i forvejen indkomstmæssigt lå på et nogenlunde rimeligt niveau, men når landbrugserhvervet i forvejen ligger på et indkomstniveau på ca. 55 pct. af det, en faglært arbejder tjener, og man har store økonomiske problemer, så må man forstå, at så er en sådan situation en yderligere alvorlig udvikling for landbrugets udøvere.

Jeg har naturligvis også glædet mig over at høre, at de fleste af ordførerne har sagt, at det er ikke, fordi landbruget ikke har fulgt udviklingen op, det er ikke, fordi der ikke ydes en stærk arbejdsindsats, det er ikke, fordi der ikke er sket en stærk produktivitetsstigning, men det skyldes udefra kommende forhold. Ja vel, det er markedspolitiske forhold, som er bestemt af folketinget, og derfor har folketinget også et vist ansvar over for den udvikling, som finder sted inden for dansk landbrug.

Må jeg sige, at vi har fra landbrugets side haft en målsætning i vor landbrugs politik, en målsætning, der gik ud på, at de landbrugsordninger, der blev gennemført, måtte tilgodese i hvert fald to forhold. For det første at strukturudviklingen kunne fortsætte, for det andet at produktiviteten kunne videreudvikles. Disse to forudsætninger er hidtil blevet opfyldt igennem den landbrugspolitik, der har været tilrettelagt.

Den tredje målsætning, som i og for sig også har været med, nemlig indkomspolitikken, har ikke kunnet blive opfyldt. I 1963-64 var der overensstemmelse imellem, hvad landmanden tjente, og hvad en faglært arbejder havde som indtægt; det er det, der er forrykket til ugunst for landbruget til nu kun at være 55 pct.

Vi har peget på fra landbrugets side, at vi gerne så en mere langsigtet landbrugs-

politik tilrettelagt. Vi har også stillet forslag herom. Den langsigtede landbrugs politik, som vi har stillet forslag om, har tre hovedformål.

Den har det hovedformål, som der også hidtil har været, at strukturudviklingen kunne fortsætte. Det er nødvendigt, at strukturudviklingen fortsætter. Det er nødvendigt, for at effektiviteten kan udvikle sig, for at produktionskapaciteten pr. mands indsats kan blive større og større og konkurrencedygtigheden derfor kan opretholdes og forbedres.

Vi har også i denne politik sigtet på, at hvis dansk landbrug skal kunne klare sig fremover, så må der ske en styrkelse af de effektive producenter inden for dansk landbrug, og det ligger der i det oplæg, som vi har udarbejdet. Det er vigtigt netop for at kunne forbedre udviklingen inden for dansk landbrug, at den del af dansk landbrug, som man kan betegne som effektive producenter, har både mod til og muligheder for at kunne investere i en udbygning af et effektivt produktionsapparat inden for landbruget. Det er vigtigt af hensyn til dem, der skal leve af landbruget. Det er også vigtigt af hensyn til samfundet, af hensyn til konkurrencedygtigheden. Vi har peget på dette. Vi har skitseret de forudsætninger og de muligheder, hvorunder en sådan situation kunne skabes.

Det tredje mål må være, at disse effektive producenter, som skal føre dansk landbrug videre, også vil være i stand til at få en rimelig indkomstevne. Jeg tror, man må forstå, at med den risiko og den indsats, der skal ydes fra dem, der ønsker at fortsætte inden for dansk landbrug, må man også i et samfund som Danmark være parat til økonomisk at yde den støtte, den bistand, som i en overgangsperiode vil være nødvendig.

Jeg håber naturligvis, at det udvalg, som nu bliver nedsat, og som vi fuldt ud fra landbrugets side har givet tilslutning til, må kunne gennemføre og afslutte sit arbejde så hurtigt, at man i løbet af næste forår kan gennemføre lovforslag, der bygger på de grundprincipper, som efter min opfattelse og efter landbrugets opfattelse vil være ganske nødvendige og afgørende for fremtiden inden for landbrugserhvervet. Jeg tror, det vil være hensigtsmæssigt, om man i den offentlige debat vurderer land-